

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Ebba Larsson
Strategisk trafikplanerare
Enheten för Hållbarhet och mobilitet
ebba.larsson@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2023-05-05

Sida
1 (5)
Diarienummer
KSM2023-377.510

Mottagare
Hållbarhetsutskottet

Svar på remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2023/2024 (T24)

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till hållbarhetsutskottet för beslut i kommunstyrelsen

Kommunstyrelseförvaltningens yttrande antas som Tyresö kommuns svar på Region Stockholms ”Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2023/2024” (T24) med diarienummer TN 2022-0837.

Kommunstyrelseförvaltningen

Cynthia Runefjärd
Kommundirektör

Louise Bergman
Tf. chef samhällsbyggnadskontoret

Sammanfattning

Tyresö kommun har erhållit ”Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2023/2024 (T24)”, dnr: TN 2022-0837. Remissen kommer från trafikförvaltningen i Region Stockholm och redogör för förslag på trafikförändringar i kollektivtrafiken inför tidtabellskiftet i december 2023. Slutligt remissvar skall ställas till trafikförvaltningen (registrator.tf@sl.se) senast den 16 juni 2023.

Kommunen har förståelse för den utmanande ekonomiska situation som regionen befinner sig i, men vill ändå påminna om vikten av ett gott kollektivtrafikutbud för att möjliggöra ett jämlikt och jämställt transportsystem där inte tillgång till egen bil ska vara förutsättning för att nå vissa målpunkter.

Av de föreslagna trafikförändringarna ser Tyresö kommun negativt på neddragningen av turer till Alby friluftsgård, och är inte heller beredd på att i nuläget genomföra testet med att stombussen inte stannar vid hållplats Bollmoraberg. I övrigt har kommunen medskick gällande bättre tidpassning vid Tyresö C med bussar från Östra Tyresö, förslag om bättre utbud på Fornudden, samt förslag på justeringar i tidtabellen för linje 817. Slutligen är ett medskick att kommunen vill se förbättringar gällande trängsel på bussen, särskilt i de stråk som fått neddragna turer i förändringar som genomfördes i februari i år.

För kommande trafikförändringar utöver denna remiss, möjliga inom dagens trafikavtal, ser kommunen fram emot en tät och god dialog i tidigt skede med möjlighet till inspel och synpunkter.

Beskrivning av ärendet

I bifogat underlag presenteras trafikförvaltningens förslag på trafikförändringar inför trafikåret T24. Dokumentet Remiss Trafikförändringar (T24), (TN 2022-0837) remitteras under senvåren 2023 till regionens kommuner samt de funktionshindersorganisationer som trafikförvaltningen samarbetar med. Trafikförändringsremissen är en del i trafikförändringsprocessen som genomförs årligen, samt en del i trafikförvaltningens löpande dialog med kommunerna. Förslagen avser förändringar i bland annat linjestäckningar, turtäthet och trafikeringstid. De har tagits fram i samarbete med trafikutövarna och bygger bland annat på kommunala bebyggelseplaner, resandestatistik, trafikstörande arbeten samt synpunkter från kommunerna inom ramen för trafikförvaltningens kommundialog. Ytterligare utredning av förslagen kommer att göras innan beslut om genomförande tas. Med hänsyn till regionens ekonomiska ramar kommer inte alla förslag att kunna genomföras.

Årets trafikförändringsremiss präglas också kraftigt av földeffekterna av pandemin med förändrade resandenivåer och ändrade resebeteenden. Biljettintäkterna har minskat till följd av pandemin. Det ekonomiska läget är i år historiskt tufft för kollektivtrafiken. En orolig omvärld där vacklande omvärldsfaktorer fortsätter påverka den globala ekonomin har bitit sig fast, varför trafikförvaltningen går in i 2023 med betydande utmaningar.

Tyresö kommuns synpunkter

För Tyresös del finns förändringsförslag som påverkar två platser och tre resanderelationer. Utöver de föreslagna trafikförändringarna pågår det också en översyn av busstrafiken i syfte att anpassa trafikutbudet utifrån förändrat resande. Detta hanteras inom ramen för det s.k. incitamentsavtal som finns för det område där Tyresö kommun ingår. Ett sådant avtal kräver särskild

hantering, och ytterligare trafikförändringsförslag kan komma att presenteras av trafikförvaltningen längre fram.

Med ovan i minnet vill Tyresö kommun särskilt lyfta att sådana förändringar bör presenteras för kommunen i god tid, och inte så hastigt in på de förändringar som genomfördes i februari i år. Detta är dels för att känna till vad som väntar och dels för att på bästa sätt kunna hantera de medborgarärenden som inkommer. Även resultatet från de uppföljningar som görs på de redan genomförda förändringarna vill kommunen gärna ta del av. Kommunen har förståelse för de avtal som föreligger, men förutsätter att en god och tät dialog ändå kan upprätthållas.

De förändringar som presenteras i trafikförändringsremissen är följande:

Linje 873 Gullmarsplan – Nyfors

Linje 873 föreslås slutas trafikera Alby friluftsgård-Nyfors under sommarperioden. Turer som idag är förlängda till/från Alby friluftsgård kortas av och vänder vid Nyfors. Den aktuella sträckan är kort och av tydlighetskäl bör stombussar alltid ha samma linjesträckning.

Kommunen har förståelse för att justeringar behöver göras med hänsyn till ett sviktande resandeunderlag, men ser samtidigt att kollektivtrafiken till målpunkter för friluftsliv är viktiga att bibehålla. Kollektivtrafikandelen är svår att upprätthålla för fritidsresandet och konkurrensen med bil är utmanande, och utan ett utbud blir det omöjligt. Särskilt sommartid är Alby friluftsgård en välbesökt målpunkt i Tyresö, med kolloverksamhet för barn och unga, naturreservat, badplats, utegym, idrottsanläggningar, café, djurliv m.m. Vidare kommer kommunen under juni månad att få en ny entré till Tyresta nationalpark med bro över Nyforsviken och anslutning till Alby, vilket ökar behovet av kollektivtrafik när nationalparken blir ett tydligare besöksmål. Detta gör även att busstrafik till Alby bör finnas året runt. Sommartid har kommunen också redan tidvis en problematisk situation med felparkerade bilar vid badplatser, varför möjligheten att ta sig till dessa målpunkter med buss är en viktig avlastning. Att ta bort denna delsträcka skulle försämra för barn, äldre och de utan bil och i ännu större utsträckning minska möjligheterna att åstadkomma ett jämställt och jämlikt transportsystem. Vikten av god kollektivtrafikförsörjning för fritidsresor är också något som trafikförvaltningen själva trycker på i det nyligen remitterade regionala trafikförsörjningsprogrammet.

Linje 873 Gullmarsplan – Nyfors samt linje 875 Gullmarsplan – Tyresö Kyrka

Linjerna föreslås sluta trafikera hållplatsen Bollmoraberg i syfte att snabba upp stombusslinjerna så som beskrivs i åtgärdsvalsstudie framkomlighet i stomnätet Stråk 11 Tyresö C - Skarpnäck- Norra Sköndal.

Denna förändring har diskuterats i dialog med Tyresö kommun i olika forum sedan innan, och kommunen ser syftet med justeringen – det vill säga att förbättra restiderna med stombuss/kommande expressbuss. Däremot är kommunen inte beredd på att genomföra denna förändring i nuläget, en period då kollektivtrafikens räckvidd behöver bevakas och stärkas, allt i syfte att locka tillbaka resenärerna efter pandemin.

Utöver dessa synpunkter vill Tyresö kommun lyfta följande:

- Tidpassningen för lokala bussar till/från östra Tyresö och Brevik för byte till stombuss fungerar inte i Tyresö C. Detta har kommunen påtalat flertalet gånger och en översyn är nödvändig. Beror svårigheterna på lokala framkomlighetsproblem eller andra utmaningar i trafikmiljön är kommunen gärna behjälplig i att se över det.
- Linje 817: Det är många barn som går i Tyresö skola och Strandskolan som skulle kunna åka med bussen morgon och eftermiddag, men tidpassningen mot barnens skolscheman fungerar i dagsläget dåligt. Eleverna börjar ofta kl. 08.50 och bussen kommer fram till Tyresö Kyrka kl. 08.57, vilket gör att de tvingas ta bussen som ankommer redan kl. 07.43 för att komma i tid. Ännu bättre vore en förlängning av linjen till Tyresö skola, vilket också hade underlättat för vuxna pendlare. På eftermiddagen hade en tidsjustering med ca 15 minuter framåt, hjälpt till att möjliggöra för fler barn att ta bussen hem efter avslutad skoldag.
- Linje 820: Kommunen har tagit emot medborgarönskemål om att förlänga linje 820 ut på Fornudden för att trafikförsörja området de tider då linje 819 och linje 822 inte trafikerar. Alternativet kan också vara att se över möjligheten att utöka turtätheten med någon av linjerna för området Fornudden.
- Utformningen av det nu gällande trafikavtalet har gett negativa konsekvenser för Tyresös kollektivtrafikresenärer. De justeringar i turtäthet i bland annat det s.k. Gudöbrostråket som trafikoperatören Nobina genomfört i februari är beklagliga, men förståeliga utifrån den avtalstyp som föreligger. En önskan från kommunens sida är dock att köra med boggibuss eller ledbuss i de turer som får högre belastning, allt för att minska trängseln och säkerställa att alla kan sitta ner under resan (om så ej sker idag). Trängselkravet om sittplats på sträckor över 70 km/h måste kunna efterlevas, och är särskilt viktigt under rusningstid. Fortsätter trängseln trots detta, måste en återgång till tätare turer ske.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

Prövning av barnets bästa

Kommunen vill skapa möjligheter för alla sina invånare att transportera sig och inskränkningar i kollektivtrafiken berör ofta de utan andra resurser, som till exempel barn och äldre. För att skapa ett jämställt och jämlikt transportsystem är det av yttersta vikt att kollektivtrafikens utbud och turtäthet bibehålls. Dels för att kunna konkurrera mot bilen, och dels för att fortsatt kunna erbjuda grundläggande tillgänglighet för alla till målpunkter för olika syften (arbete, skola och fritid) och vid olika tider på dygnet och över året.

Bilaga

Information om trafikförvaltningens förslag på trafikförändringar inför T24.